

Nők véleménye a tervekről

A Magyar Nők Országos Tanácsa Duschek Lajosné elnökletével kedden ülést tartott a Parlament vadászteremben. A tanácskozáson Havasi Ferenc, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára jdszerű gazdaságpolitikai kérdésekről tájékoztatta a nőtanács tagjait.

A vitában felszólalók szükségesnek vélték, hogy a következő tervidőszakban megfelelő szabályozókkal is segítsék elő a műszaki fejlesztést, szorgalmazták a minőségi munka, az alkotó ember jobb társadalmi megbecsülését. Rámutattak: a munkaerő-átcsoportosítás, szakmai átképzés a vállalatoknál a nőket erőteljesebben érinti — ezért ágazatonként részletesen szükséges elemezni a női munkavállalók helyzetét és időben megteremteni átképzésük lehetőségét.

Többen rámutattak: a szolgáltatások segítik a családok

életét, de azok drágulása miatt az átlagjövedelmű családok alaposan meggondolják, hogy mikor és hány-szor vegyék igénybe azokat. Szorgalmazták, hogy a kereskedelmi hálózat fejlesztése során találják meg azokat az értékesítési formákat, amelyekkel gazdaságosan elérhetővé válnak a friss hússal, tej-vel, és a legszükségesebb iparcikkkel a kisebb településeket is. Fontosnak mondták a gyermekélelmiszer-minőségének javítását is.

Az ülésen Duschek Lajosné bejelentette: a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség megalakulásának 40. évfordulója alkalmából november 28. és december 2. között Prágában ünnepi tanácsulést tartanak. Ezen az ülésen — amelyen a Magyar Nők Országos Tanácsát delegáció képviseli — számba veszik az NDN négy évtizedes tevékenységének eredményeit. (MTI)

Vezetői megbeszélés

A VII. ötéves tervidőszak várható kereskedelmi és idegenforgalmi feladatairól tartottak megbeszélést Juhár Zoltán miniszter és Vas János főtitkár vezetésével a Belkereskedelmi Minisztérium és a KPVD SZ vezetői. Megállapították: a kereskedelemnek a következő tervidőszakban is alapvető feladata, hogy jó színvonalú ellátást biztosítson élelmiszerekből és az úgynevezett napi cikkekből. Különösen fontos követelmény az olcsó cikkek kínálatának javítása. A vendéglátásnak és az idegenforgalomnak elő kell segítenie a szabad idő kultúrát eltöltését. Szükségességként ítélték a kereskedelmi hálózat korszerűsítését.

A minisztérium és a szakszervezet vezetői egyetértettek abban, hogy elsősorban a vállalatok jövedelméből gazdálkodásával kell megteremteni a kereskedelmi dolgozók bérezésének kedvezőbb feltételeit.

Nyelviskolában — egyre többen

Tegnap, kedden délután tartotta soros ülését a TIT megyei szervezetének elnöksége, a Kárász utcai klubban. A résztvevők beszámolót hallgattak meg a TIT által szervezett idegennyelvi oktatás megyei tapasztalatairól (Szentpéteri István megyei alelnöktől), valamint a közigazgatás átszervezésével kapcsolatos, ismeretterjesztő tennivalókról (Szabó G. László megyei alelnöktől és Vántus Istvánné megyei titkártól).

Azon ma már senki sem vitatkozik, hogy a mi viszonyaink között minél többeknek kellene idegen nyelveket tudni, használni. A vita inkább arról folyik, milyen okok miatt rosszabb a helyzet a lehetségesnél és a szükségesnél — két szempontból is: 1. kevesen tudnak nyelvet; 2. a nyelvtudás átlagos színvonala is meglehetősen alacsony.

A TIT beszámolójában is okokat soroltak, melyek egyúttal azt magyarázzák: miért van föltétlenül szükség a társulat szervezte nyelvtanulási lehetőségekre. „Az idegen nyelvi képzés még mindig nem eléggé megbecsült feladata sem a közoktatásnak, sem a szakmai képzésnek.” E megállapítás igazában nincs okunk kételkedni, sajnos. Ezúttal csak egyetlen tényre utalunk: a középkorúak többsége szakmunkásképzőbe jár, ahol egyáltalán nincs ide-

gennyelv-oktatás... Általában is elmondhatjuk: az ismeretterjesztő társulatnak nem volt túl nehéz megtalálni a közoktatás „réseit”; s akár hiánypótlást, akár társadalmi igényeket emlegetünk, el kell ismernünk: a TIT nyelviskolái helyett egyelőre semmilyen más intézmény vagy szervezet nem képes el látni e közhasznú feladatot.

A szegedi nyelviskola különösen jól működik. Nemcsak imponáns adatsor tanúskodik erről, hanem az is, hogy itt még nincs a nyelviskolának konkurense. (A gazdasági munkaközösségek más nagyvárosokban, de főként Budapesten bizony versenyre készítik manapság a TIT-tanfolyamokat!) A viszonylag magas színvonalú tanítás és a szintén reálitve alacsony árak mellett az is a „TIT-ben tanulás” mellett szól, hogy sokféle tanfolyam közül lehet vá-

lasztani. Részletezés nélkül, csak emlékeztetőül: Szegeden már az óvodások is idegen nyelvet tanulhatnak, az általános és középiskolásoknak bentlakásos nyári táborok léteznek, üzemekbe kihelyezett tanfolyamokon messzemenően alkalmazkodni lehet speciális helyi igényekhez, a nyelvvizsgákra pedig szintén többféle, intenzív kurzuson lehet fölkeszteni.

Mindazonáltal van még mit tenni. Újabb tagozatok indítását tervezik szakmunkástanulóknak, és a legkisebbségi oktatására való felkészítés céljából — óvónöknök, a technikai eszközök fejlesztése és egységesítése mellett a tanárok továbbképzésére is több gondot kíván fordítani a megyei szervezet. Idegen nyelvű klubok, előadások, mozi létrehozását látogatják. A mostaninál hatóságosabb reklám sem ártana. Akár bizonyos aránytalanságok elkerülése, ésszerűbb döntések hozatala érdekében: a tegnapi beszámoló adatai között lettem például a következő: a TIT által szervezett orosz nyelvtanfolyamokon egyetlen értelmiségi sem tanul...

S. E.

Idegenforgalom — vállalkozás

Az Országgyűlés kereskedelmi bizottságának tanácskozása

Kedden a Parlamentben — Nyers Rezső elnökletével — ülést tartott az Országgyűlés kereskedelmi bizottsága. A tanácskozáson részt vett és felszólalt Sarlós István, az Országgyűlés elnöke. A testület tájékoztatót hallgatott meg az idegenforgalom VII. ötéves tervkonceptiójáról, valamint az új üzemi és vállalkozási formák szervezeti tapasztalatairól.

A Belkereskedelmi Minisztérium előterjesztése szerint a VI. ötéves terv idején folytatódott az a kedvező tendenciák, amelyek 1979-től bontakoztak ki idegenforgalmunkban. A tervidőszak alapvető céljai teljesülnek: így például a nemzetközi idegenforgalmunkban a devizabevételek dinamikus növekedtek és a forgalom szerkezete is kedvezően változott. A hazai lakosság turizmusa várhatóan a terv szerint alakul. Kedvező változások tapasztalhatók a falusi és az ifjúsági turizmusból, a városkörnyéki üdülésben, valamint a vállalati és a SZOT-üdülőhelyek idegenforgalmi hasznosításában.

Szöbeli kiegészítőjében Juhár Zoltán belkereskedelmi miniszter egyebek

között elmondta: a nem rubelbeelszámolású nemzetközi idegenforgalomban az öt évre előirányzott dollárbevételei terv lényegében teljesül, s ez egyben azt is mutatja, hogy érdemes volt erre az ágazatra áldozni. A VII. ötéves tervben 47-48 százalékkal kívánják növelni a tőkés devizabevételeket. A következő évben fontos feladat idegenforgalmunk versenyképességének javítása a szolgáltatások színvonalának növelésével, a gyógyidegenforgalom kiterjesztésével.

Rubelelszámolású idegenforgalmunk bevételeinek és kiadásainak egyenlege öt év alatt 900 millió rubelt tesz ki. A VII. ötéves terv idején különös figyelmet szükséges fordítani a Lengyelországból és Csehszlovákiából érkezők szervezeti, csoportos turizmusára.

Végezetül a miniszter kiemelte: az idegenforgalmi szakmában ma már számos tehetséges idegen nyelvet beszélő fiatal szakember tevékenykedik, ám a jövőben a szakember-utánpótlásra még nagyobb figyelmet szükséges fordítani.

Az új üzemi és vállalkozási formákkal kapcsolatos szervezeti tapasztalatokat összegző jelentéshez fűzött szóbeli kiegészítőjében Imre István, a Szövetség elnökhelyettese hangsúlyozta: az áfészeknél és a szövetkezeti vállalatoknál működő szerződéses egységek igazolták az új vállalkozási formák hasznosságát, életképességét. Ezekben az üzletekben lényegesen nőtt a forgalom és a termelékenység, a jövedelmezőségük jóval meghaladta a hagyományos formában működő boltokét. Nem csökkent azonban az adminisztráció a szövetkezeti központokban. A tapasztalatok szerint az új vállalkozási formák kibontakozását megnehezíti, hogy az üzletek csak a központokon keresztül szerezhetik be áruikat s ezért a vállalkozók inkább alkalmazottaknak érzik magukat. Bebizonyosodott, hogy számos szerződéses bolt egyedül is megállni a lábán — emelte ki az elnökhelyettes —, az önállóodás azonban nem az egyedül elképzelhető út. Az új vállalkozási formák azonban a területeken működtek eredményesen, amelyekben valódi verseny bontakozott ki. Ezekben az üzletekben a befektetett szellemi tőke jó hatásokkal térült meg. (MTI)

Holnap, csütörtökön

Képviselők klubja nyílik Szegeden

A közelet történetében úgy jegyzik majd, a szegediek kezdeményezésére az országban először itt nyitották meg az országgyűlési képviselők klubját. A színhely a MAV-művelődési ház (Rákóczi utca 1.) és mindez történhet holnap, csütörtökön délután 5 órai kezdettel, a közélet iránt érdeklődő szegedi állampolgárok részvételével. A lakosságon kívül természetesen ott lesznek a város országgyűlési képviselői is. Am, hogy miért „született” ez a klub, arról beszéljen Király Zoltán, az 5. számú választókerület képviselője, akinek kezdeményezésére alakítják ki ezt a fórumot.

A választóinkkal a kapcsolat ápolására, a rendszeres találkozásokra nem elegendő a képviselői fogadóóra. Különben is, azokon az állampolgárok csak saját gondolataikat mondják el. Kell egy olyan fórum, ahol a közélet időszerű kérdéseit is megvitathatják közösen, országgyűlési képviselőikkel. A választópolgárok véleményét megismerve a döntéshozatal előtt való-

ban egy széles népréteg átlásfoglalását tudjuk majd továbbítani a parlamentben. Az öszznépi bölcsesség így meginkább érvényre jut.

— Remélhetőleg a klub nem protokolláris intézmény lesz...

— Ennek még a lehetőségét is el szeretnénk kerülni oly módon, hogy a klubfoglalkozások teljesen kötetlenek, ad hoc szerűek lesznek. Persze egy bevezető, egy nagyon rövid vitaindító előadás megelőzi a mindenkorai beszélgetést. A találkozókra mindig hívunk egy vendéget, minisztert, államtitkárt, tanácselnököt, közéleti személyiséget. Most, az első klubfoglalkozás egyik szereplője Balassa Ákos, az Országos Terhivatal köz-

gazdasági főosztályvezetője és a VII. ötéves tervjavaslatot ismerteti. Azért ezt a témát tűzzük napirendre, mert az országgyűlés a közeljövőben tárgyalja a kérdést. Meghívót nem küldünk senkinek, de várjuk Csongrád megye többi városának képviselőit is, nyitott közéleti fórumot akarunk. A beszélgetés témáját az országgyűlési napirendek határozzák meg, s a lakossági vélemények megismerésével készülünk a tisztelt ház vitáira.

Beharagóznak ennyit az új kezdeményezésről, a fórum sorsa a továbbiakban rajtunk, szegedi állampolgárokon múlik.

H. M.

A városi NEB ülése

A kereskedelmet vizsgálják

Ülést tartott a szegedi Népi Ellenőrzési Bizottság tegnap, kedden. A testület meghallgatta — többek között — a kereskedelmi hálózat fejlesztéséről szóló vizsgálati jelentést. Az ellenőrzés képet adott a VI. ötéves tervidőszak üzlethálózat-bővítéséről és feltárta a kivitelezést gátló körülményeket. Vizsgálták a városi kereskedelmi osztály, a Mészöly, az Elikér, a Centrum Áruház és a Dél-Tisza Menti Áfész munkáját is.

Az elmúlt öt évben a tanácsai fejlesztésből 15 lakótelepi kis üzlet épült, viszont a nagyobb beruházások — elsősorban az ABC-k kivitelezése készt. Különböző okok miatt hét ABC megnyitása a VII. ötéves tervidőszakra húzódik át. Az ok a kivitelezők munkájában keresendő. Igaz az is, hogy a móravárosi ABC-nél a műemléki felügyelőség környezetbe illő tetőformát írt elő, amelynek készítője (egy alvállalkozó) elvonult a munkaterületről. Az alsóvárosi ABC esetében csak az

alapozásig jutottak. A rópi Ellenőrzési Bizottság tegnap, kedden. A testület meghallgatta — többek között — a kereskedelmi hálózat fejlesztéséről szóló vizsgálati jelentést. Az ellenőrzés képet adott a VI. ötéves tervidőszak üzlethálózat-bővítéséről és feltárta a kivitelezést gátló körülményeket. Vizsgálták a városi kereskedelmi osztály, a Mészöly, az Elikér, a Centrum Áruház és a Dél-Tisza Menti Áfész munkáját is.

Szó volt a peremkerületek, illetve a városkörnyéki községek ellátásáról is. Csökkent a kis üzletek száma, ami tovább rontotta az árusítás színvonalát. Való igaz, hogy a bezárt boltok közül sok nem felelt meg az előírásoknak, de felmerült az is, miszerint körültekintőbb intézkedésekkel — fokozott (és folyamatos) állagmegórással, felújítással — több üzletről nem kellett volna lemondani.

A Centrum Áruház zsúfoltt — állapítja meg a jelentés, de több belvárosi üzletről is hasonló a bizonyítvány. Elgondolkodtató azonban az a tény, hogy csak ott tolonganak a vevők, ahol bőséges az áru kínálat. A vizsgálat megállapításait a NEB-ülés határozataival egészítették ki, Szeged színvonalasabb kereskedelmében érdekeltek.

A. S.

Szövetkezetek ipara

A fogyasztási szövetkezetek ipari tevékenysége jobban alkalmazkodik a kereslethez, az áru kínálat egyre inkább megfelel az export-követelményeknek is. — Ezt állapította meg a Szövetség elnöksége keddi ülésén, amelyen az ipari ágazatok munkáját elemezte.

A szövetkezetek és a vállalatok ipari termelésének árbevétele 1980-84 között több mint egyharmadával nőtt, és megközelítette az évi 13 milliárd forintot. A tevékenységéből származó nyereség összesen 800 millió forintot tesz ki. A fogyasztási szövetkezeti ipar termelése erőteljesen koncentráldik. A közös fejlesztési alapokból 400 millió forintot biztosítottak az ipar támogatására, további 500 millió forint származott bankkölcsönből, illetve saját erőből. A VI. ötéves terv időszakában mintegy 100 ipari üzemet létesítettek, illetve korszerűsítettek.

A termelés 85 százalékát beföldön értékesítik. Min-

denekelőtt élelmiszeripari termékeket állítanak elő. A korábbinál nagyobb megrendelések vannak iparcikkrekre, ezekből évente több mint 4 milliárd forint értékben szállítanak. Az áfészek és a szövetkezeti vállalatok évente mintegy kétfélmilliárd forint értékben gyártanak exportra szánt árut; feldolgozott élelmiszereket, és például az egyre kelendőbb fatömegcikkeket.

Az elnökség arra figyelmeztetett, hogy a következő években javítani kell a technológiai színvonalat.

A testület megtárgyalta és jóváhagyta az augusztus-szeptemberi földrengéssorozat által károsított szövetkezeti boltok, üzemek helyreállításával kapcsolatos terveket. Berhida és Peremarton térségében 60 egységből 45 megsérült, 11-et le is kellett bontani. Tizennégy áfész részére csaknem 30 millió forintot jutattak a KTA-alapból és más módon is segítik az újjáépítést. (MTI)

Szakszervezeti értekezlet

A Képzőművészek, Iparművészek és Művészeti Dolgozók Szakszervezete kedden a Pézsek Művészklubban küldöttértekezleten értékelte az elmúlt öt év munkáját.

Orosz Sándor titkár áttekintette a művészeti szakszervezetek IX. kongresszusa óta eltelt időszak tevékenységét, majd a küldöttértekezlet résztvevői sokoldalúan elemezték az ágazat helyzetét. A szakszervezet értékelése szerint ma határozottabban mutatkozik a támogatáshoz szükséges anyagi források hiánya, amely kihat a Művészeti Alap tevékenységére. Sokszor zavaró a különböző rendeletek értelmezése körüli vita. A szakszervezethez tartozó intézményeknél és vállalatoknál az elmúlt években ja-

vultak a munkakörülmények.

A vitában felszólalók szorgalmazták: a szakszervezet az eddigieknél határozottabban vegyen részt a terület-árami irányításának korszerűsítésére irányuló munkában. Határozatot fogadtak el, amelyben többek között célul tűzték, hogy a jövőben rendszeresen elemzik a művészet és a művészeti dolgozók foglalkoztatásának gondjait, és javasolták: az eddigieknél jobban segítsék a pályakezdő fiatalok művészi alkotó munkájának kibontakoztatását.

A küldöttértekezleten végül megválasztották a tisztviselőket: a szakszervezet elnöke Szabó Iván szobrászművész, titkára pedig Orosz Sándor lett. (MTI)